

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

Cap. IV. De Sardoo, & Tyrrheno.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

tus Ponto Euxino conficitur.

Tertia est Pomponij Melæ in tres tantum Sinus: sic enim loquitur cap. 3. lib. 1. *Mare quod primo Sinu accipit Ægeum dicitur: quod sequenti in ore Ionium, Adriaticum interius: quod ultimo nos Tuscum, Graij Tyrrhenum perhibent.*

Quarta est Strabonis lib. 2. in 5. Sinus, nam quatuor Plinianis addit quintum, quod oppositum Euxino vocat ad dextrum Asiæ Minoris latus, conflatum ex Ægyptio, Pamphylo, & Illico; quem vnâ voce Eustathius in Dionysium Παρθένος κόλπον appellauit.

Quinta est Solini cap. 26. vbi mare interius ita diuidit: *Ægyptium Pelagus Asia datur: Gallicum Europe; Africum Libye: his vt queque proxima sunt venerunt in partes partium.* Sed hac diuisione Ægeum, & Euxinum excludit.

Sexta est Aristotelis 2. Meteor. cap. 1. vbi agit de profunditate maris, & sic enumerat hæc nomina, Πόντος, Αἰγαῖος, Σικελικός, Σαρδονικός, Τυρρηνικός; vbi tamen transpositio irrepfit, nam Tyrrhenum præcedere debet Sardoum.

Septima denique ex omnibus illis conflatur, diuiditque mare Interius in Sardoum, Tyrrhenum, Ionium, Ægeum, Euxinum, Parthenium, Libycum: quibus iunges Caspium, siquidem hoc cum Euxino iunctum cuniculis, plerique contendunt.

CAPVT IV.

De Sardoo & Tyrrheno.

§. 1. De Sardoo.

SARDOVM mare dicebatur quidquid à freto *Gaditano* ad *Sardiniam* porrigitur, vt ex Aristotele constat 2. Met. cap. 1. Eratosthene apud Plinium lib. 3. cap. 3. Strabone lib. 5. Polybio denique lib. 3. apud quem Rhodanus Fl. cadit in Sardoum mare.

Sed amplum illud maris spatium varia fortitur nomina, ex regionibus quas alluit, ea nos ex Ptolemæo, Strabone, Plinio, Melæ, & aliis colligemus.

IBERICVM ab vtroque latere Libyæ, & Europæ decurrit, & nomen habet ab *Ibero* nobilissimo Hispaniæ fluuio. Eius limites Ptolem. assignat versus Hispaniam *Charidemi Prom.* versus

Mauritaniam *ostium Fl. Malue*, Strabo tamen lib. 2. & Scylax versus Europam hoc ad Rhodanum fluuium promouent: Dionysius toti Hispaniæ coextendit, quod & Plinius facit, sed HISPANICVM vocat: Ioannes Mariana Hist. lib. 1. cap. 13. Ibero Fl. coërcet, sed auctorem antiquum non laudat.

BALEARICVM ab insulis Balearibus dictum quas alluit apud Ptolemæum ab *Charidemo* Prom. ad *radices* montis *Pyrenæi* extenditur.

GALLICVM ab eodem *Pyrenæi* pede ad *Varum* Fl. Italiae limitem effunditur. Apud Solinum *Oceanus Gallicus* vocatur, à Strabone *Ora Celtica*, ab Eustathio *Galaticum mare*.

LIGUSTICVM apud Ptol. duobus fluuiis restringitur *Varo*, & *Marcallâ*, vulgò *Macra*, & ad Oram *Corfiæ* dilatatur. Prolaris autem Liguria limitibus ad *Arnum* vsque fluuium extensum est; sicut & olim *Rhodanum* vsque, vt ex Scylace colligimus. Apud Eustathium pars eius mare CYRNIUM nominatur videlicet ad *Corficam* quæ & *Cyrnos* dicta est. *Αλμυρόν* apud Dionysium non propriè, sed Poëtico flexu appellatur, sicut & *Λιγυστία ἀλμύ* *Ligustica salugo*.

SARDOVM propriè dictum insulæ *Sardinie* occiduum littus lauat, & *Mauritaniam Casariensem* inter fluuios *Maluam*, & *Ampfagam*. Hoc Mare ait Dionysius *μορμύραθεν* *infremere*; quam vocem reddit Priscianus *linefcere*, non malè, ob eius profunditatem cuius Strabo, Plinius, & Aristoteles meminere. Quod autem apud Strabonem *Xilandri* Latinum legitur iunctum *Cretico*, *Siculo*, & *Myrtoo*, ineptè vox *Myrtoum* irrepsit, quâ Græcus textus caret, quod Casaubonus non aduertit.

§. 2. De Tyrrheno Mari.

TYRRHENVM mare à Tyrrhenis piratis nomen habet, qui hoc mari potiti sunt, vt ait Dionysius; aut vt eius Scholiastes hîc sui latrocinij fixere sedem: vel vt ait Isidorus, quod in illud sese præcipitassent. Dionysius *Halicarnasseus* AVSONIVM quoque dictum esse ait, ab *Ausonibus* populis eius oram incolentibus. Dicitur aliter & TVSCVM, item & INFERVM; apud Plinium NOTIVM pro quo malè legitur apud Solinum *Ionium*. Eius autem maris limites apud Ptolemæum sunt *Marcalla* Fl. &

MARE INTERIVS SEV MEDITERRANEVM
SECYNDVM VETERES.

- SARDOV M. } SARDOV M. *proprie dictum* inter *Ampisagam* & *Maluam* in
Mauritania & ad *Sardinia* occidentum latus.
- SAR- } IBERICVM à *Freto* ad Promontorium *Charidemi*.
DOV M. } BALEARICVM à Promont. *Charidemi*, ad *Fanum Veneris*.
GALLICVM à *Fano Veneris*, ad *Varum Fl.*
LIGVSTICVM à *Varo Fluvio* ad *Macram Fl.* aut *Arnum*.
- TYRRHENVM seu TVSCVM aut INFERVM, ab *Arno Fl.* ad *Fretum Siculum*.
- IONIVM } IONIVM *proprie dictum*, quidquid maris funditur à *Iapygiâ*
dictum & } Prom. ad *Garganum*, & à *Lisso Fl.* ad *Cassiopeum portum*.
& Celticum } SINVS ADRIATICVS, quidquid est maris supra *Garganum mon-*
& Chron- } tem, & *Lissum Fl.*
nium. } MARE AVSONIVM, seu SICVLVM, item & quibusdam *Ha-*
driaticum ab *Acrâ Iapygiâ* ad *Ceraunios montes*, & quid-
quid inde in meridiem vergit.
- ÆGÆ- } CRETICVM quidquid interiacet inter Promontoria *Tena-*
V M. } rum, *Scyllæum*, cornu *Arietis*, & *Samonium*.
MYRTOVM à *Scyllæo* ad *Eubœæ Botealia*, & *Seriphum insulâ*.
MACEDONICVM ad *Macedoniam* & *Thraciam*.
GRÆCIENSE, ad *Helladem*.
ÆGÆVM *proprie dictum* continet *Græciense*, & *Macedoni-*
cum, & à quibusdam promouetur ad *Lesbum*.
ICARIVM ab *Helleponto* seu *Lesbo*, ad *Gnidum urbem*, & *Se-*
riphum insulam.
CARPATHIVM } Ferè ista duo maria confunduntur, & conti-
RHODIENSE. } nèt quidquid porrigitur à *Gnido* ad *Lyciâ*.
- P A R- } LYCIVM. Ad littus *Lyciæ*.
T H E- } PAMPHYLIVM. Ad *Pamphyliam*.
N I V M, } ISSICVM, seu CILICIVM ad *Ciliciam*.
seu SINVS } SYRIACVM. Ab *Ippo* ad *Corseum Fl.* & *Amathuntem Cypri*.
VIRGINIS. } PHOENICIVM, quibusdam SIDONIVM, à *Corseo* ad *Gazam*.
IONIVM ALTERVM à *Gaza* ad *Agyptum*.
EGYPTIVM, seu PHARIVM à *Peluso* ad *Axillam villam*.
- LIBY- } LIBYCV M *proprie dictum* ab *Axillâ* ad *Syrtim Maiorem*.
C V M. } AFRICANVM, à maiore *Syrti* ad *Sardiniam*, & *Fl. Audum*.
- PONTVS } Pars Orientalis } Separatè per lineam ductam à cornu
EVXINVS. } Pars Occidentalis. } *Arietis* Promontorio in *Tauricâ*, ad
Carambim in *Asia Minore*.
- CAS- } SCYTHICVM à *Rhymnico Fl.* ad Orientem.
P I V M, } ALBANVM ad oram *Albania*.
seu HYR- } CASPIVM à *Cyro Fl.* ad *Hircaniam*.
CANVM. } HYRCANVM ab *Hircaniâ* in Orientem.

Fretum Siculum. Certè de Freto Siculo omnes penè consentiunt Scylax, Thucydides, Strabo, Plinius, Philostratus. Pomponius Mela lib. 2. illud mare restringit fluuio *Metauro*, qui paulò supra Fretum influit in idem mare. Procopius 1° Vandalicarum ad *Gaurum & Melitam* insulas hoc extendit, & illas facit limites Tyrreni maris, & Adriatici. Dilatatur ab Dionysio, Afro, Eustathio, Prisciano, Auieno, qui illud ad Africam extendunt: Pomponius Mela ad Gallias vsque.

CAPVT QVINTVM.

De Mari Ionio.

REM aggredimur impeditissimam, & in quâ Philippi Cluerij etiam desiderata est industria. Nam Diatribâ, quam addidit Italiæ suæ, rem obscurasse videtur potius, quàm illustrasse. Dicit tamen potest hunc fœtum tanti viri posthumum fuisse, quod ex aliquot lacunis, & mendis arguitur.

§. 1. *De Mari Ionio in genere.*

MARE illud quod Græciam inter Italiâque diffunditur à *Freto Siculo* ad partem *Occidentalem Crete*, dictum est.

Primò CHRONIVM, inquit Apollonij vetus Scholiastes quod ad illud *Saturnus habitavit*: vel vt Eustathius à *Chroniâ* insulâ, quæ vbi sita fuerit, incertum est. Tzerzes etiam ait vocatum esse *Rheæ sinum*, sed auctorem non laudat.

Secundò CELTICVM: ita difertè vetus Apollonij Scholiastes ad lib. 3.

Tertiò IONIVM de quo nomine §. 6. Sic intelliges Poëtas collocantes Strophadas in *Ionio* mari. Dicitur aliter à Marone *Ionium immensum*.

Quartò ADRIAS & mare ADRIATICVM, vt agnoscitur ex Strabone lib. 2. & Philostrato 2. de Iconibus.

Quintò AVSONIVM ab Ausonibus Italiæ populis.

Sextò SICVLVM ab insulâ Siciliâ cuius latus Orientale aluit.

§. 2.